

U P P L A N D

År s b o k

för medlemmarna i
Upplands Fornminnes-
förening

1953

UPPLANDS
FORNMINNESFÖRENING
FÖRLAG

R e d a k t i o n :

NILS SUNDQUIST
(Årsbokens redaktör)

NILS ÅLENIUS

MANNE ERIKSSON

UPPSALA 1953
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI AB

ÄVEN I DENNA ÅRGÅNG av årsboken Uppland kunna vi konstatera att mycket av positivt värde inträffat på den uppländska kulturminnesvårdens fält under tilländalupet arbetsår. Främst är att nämna den storslagna donation Upplands fornminnesförening fått mottaga genom testamentariskt förordnande av framlidna fru Constance Andersson, varigenom ett betydande belopp tillföres Uplandsmuseets planerade nybyggnad. Lyckosamt för Uplandsmuseet har också varit att 1947 års museikommitté för ett stadshistoriskt museum för Uppsala erhållit bemyndigande från sin uppdragsgivare Uppsala stad att få vidga sin utredningsuppgift med att även omfatta landskapsmuseet. Även Uppsala läns landsting har, efter härom framställd motion, beslutat biträda museiutredningen. Genom dessa viktiga principfrågors avgörande har Uplandsmuseets bygnadsfråga av självförklarliga skäl kommit i ett helt nytt, förmånligt läge.

Från hembygdsfronten ute i landskapet kunna många glädjande händelser noteras.

Tegelsmora hembygdsgård, den s. k. gamla klockargården från 1840-talet, iordningställd med samlingslokal på nedre

botten och museum i övervåningen, invigdes i samband med fornminnesföreningens utflykt och besök i Tegelsmora söndagen 31 maj 1953.

Knutby-Bladåkers hembygdsförening har under året katalogiserat och ordnat sina samlingar samt färdigställt den till Gammelgården från Åsby flyttade s. k. Domargården. Den senare, som bildar mangård till Gammelgårdens övriga byggnader, invigdes i samband med en talrikt besökt hembygdsfest söndagen 30 aug. 1953.

Valö-Forsmarks hembygdsgård har färdigställts under året och invigdes söndagen 8 nov. 1953.

Börje-Åkerby hembygdsförening har nedlagt mycket arbete på att iordningställa den från Örnsättra i Jumkil härstammande gården, som återuppförts i Ryttharhagen, Altuna, Börje. Gården står nu färdig och de arbeten, som utförts, demonstrerades vid en hembygdsfest söndagen 6 sept. 1953. Sedan museiföremålen ordnats på övre botten och rummen på nedre botten färdigmöblerats skall hembygdsgården invigas.

Rasbokils hembygdsförening har till sin nyligen inköpta tomt flyttat och återuppfört en från Kölinge härstammande parstuga. Gården står nu under tak och om något år beräknas den vara klar för invigning. Den å tomten befintliga soldatstugan, Roos' soldattorp, skall också iordningställas.

Hållnäs hembygdsförening har upprättat byggnadsplan för den stora tomt, som föreningen förfogar över, och där efter hand ett helt friluftsmuseum med bondgård, torp, museibyggnad, bastu, smedja m. m. skall växa upp. Många byggnader äro redan förvärfvade och några redan överflyttade.

Lovö hembygdsförening har erhållit som gåva och restaureerat en på ursprunglig plats, Hogsta, belägen intressant byggnad, med bl. a. bagarstuga från 1600-talet.